

Париз – Имовински јаз између најбогатијих и најсиромашнијих становника земаља у развоју, али и других региона света, упорно расте и данас је највећи у последњих 30 година, упозорила је Организација за економску сарадњу и развој (ОЕЦД).

„Последњих деценија чак 40 одсто становништва нижег имовинског стања у многим земљама имало је мало користи од оствареног привредног раста: у појединим случајевима реална примања су им у међувремену осетно опала. Када тако велика група људи стекне тако мало, друштвено ткиво се растаче, а поверење у институције система слабе”, наводи Извештај ОЕЦД.

Осам година од избијања најтеже глобалне финансијске кризе од Другог светског рата, зјапећа имовинска провалија – деценијама пре тога резервисана за подручја такозваног трећег света – шири се данас развијеним светом.

Највеће имовинске разлике видљиве су у Чилеу, Мексику, Турској, САД и Израелу, а најмање у Данској, Словенији, Словачкој и Норвешкој, стоји у извештају ОЕЦД-а. Јаз је

иначе још већи међу земљама у развоју, мада се у Латинској Америци, а посебно у Бразилу смањило, процењује та организација.

Најбогатијих 10 одсто становника ОЕЦД-а данас зарађује 9,6 пута више од 10 одсто најсиромашнијих. Осамдесетих година прошлог века тај однос зарада износио је „седам према један” и од тада стално расте. У провалију све оскуднијег живота не клизи само оних најсиромашнијих 10 одсто, већ готово половина становништва, тачније 40 одсто људи са нижим и ниским примањима, истиче ОЕЦД.

Пре три године „доњих” 40 одсто најслабије плаћеног становништва у 18 држава ОЕЦД-а располагало је са око три одсто укупног богатства тамошњих домаћинстава. Истовремено, 10 посто становништва са највећим примањима контролисало је половину укупног породичног блага, док је један проценат најбогатијих међу најбогатијима располагао са чак 18 одсто иметка свих фамилија у тих 18 држава. Примера је напретек. Преко 40 одсто породица које живе у Лондону немају довољно новца да подмире основне потребе. При томе лондонски Сити је финансијска престоница Европе, где се обавља око 40 одсто дневних глобалних валутних трансакција на тржишту вредном око 5,7 билиона долара. У међувремену, лавина понуде сезонских, привремених, скромно плаћених послова на терену ОЕЦД-а од 1995. године до данас не помаже смањивању имовинских разлика. Јаз је све озбиљнија препрека привредном расту, данас углас упозоравају ОЕЦД, ММФ, Светски економски форум у Давосу, папа Фрањо, Барак Обама, сер Боб Гелдоф... Како се та провалија премешћује?

ОЕЦД у извештају инсистира на повећаном улагању у образовање, равноправности полова при запошљавању, отварању простора за нова радна места... Око повећања пореза најбогатијима ОЕЦД је опрезан. „Прерасподела пореза је моћан инструмент за допринос смањивању разлика. Ипак, постоји граница оног што се ту може постићи фискалним мерама.”

Свет на прекретници – још не зна куда одатле креће маса на ивици преживљавања.

Тана Вујић

(Политика)

